

Människan och maskinen, avsnitt 7

Datum: 2026-03-13

Tema: Agentisk AI, arbete, ledarskap och organisation

Talare: Kristina Blank och Dennis Westerberg

Inledning: Från att fråga AI till att låta AI göra jobbet

Samtalet kretsar kring skiftet från generativ AI, som svarar på frågor och producerar innehåll, till agentisk AI, som får ett uppdrag och själv agerar för att utföra det. Grundidén är att AI inte längre bara hjälper till i stunden, utan kan driva hela arbetsmoment framåt utan ständig mänsklig handpåläggning.

Demonstration: Vad agentisk AI faktiskt innebär i praktiken

Dennis visar ett konkret exempel i Claude desktop där han ger AI:n tillgång till sitt skrivbord och ber den städa upp filer i mappar. Poängen är att han inte ber om ett svar, utan om ett utfört arbete. Det används som en enkel men tydlig illustration av skillnaden mellan vanlig chatt-AI och agentisk AI.

Exempel: AI som utför arbete på riktigt

Flera exempel lyfts fram för att göra resonemanget konkret. Agentisk AI beskrivs som något som redan idag kan hantera sådant som dokumentskrivning, programmering, hemsidor, marknadsföring, mejl, ekonomi och Excelarbete. Det centrala budskapet är att allt som i grunden sker via en dator i princip kan delegeras till en agent.

AI som digital medarbetare

Dennis beskriver agentisk AI som något som liknar en digital medarbetare. Den kan inte bara utföra uppgifter, utan också kлона sig till flera agenter och orkestrera subagenter. Därmed öppnas möjligheten att skapa hela arbetsflöden eller till och med en liten arbetsplats av agenter. Budskapet är att detta inte är science fiction, utan något som redan finns här.

Människans nya roll: Instruera, utvärdera, beställa om

När AI:n gör mer av själva utförandet förändras människans roll. Dennis beskriver sitt eget arbete som att instruera agenten, vänta på resultatet, utvärdera det och sedan justera eller beställa om. Han sammanfattar det senare som att människans jobb blir att vårda, vattna, så och skörda. Det pekar mot en ny typ av yrkesskicklighet där styrning och omdöme blir viktigare än själva produktionen.

Nya kompetenser blir viktigare

Det här skiftet innebär att andra mänskliga förmågor stiger i värde. Kristina lyfter empati, sunt förnuft, kultur och mänsklig mognad som allt viktigare i arbetslivet. Dennis betonar samtidigt att det krävs helt andra kompetenser att instruera, utvärdera och sätta ramar än att själv producera varje del.

Organisationer måste tänka i processer, inte bara i individer

Samtalet rör sig från individnivå till organisationsnivå. En viktig poäng är att produktivitetsvinster inte räcker om man inte samtidigt ser över hela processen. Om enskilda medarbetare gör sitt arbete på halva tiden men organisationen inte förändrar arbetsflöden, roller och ansvar, uppstår mest friktion, skuld och ineffektivitet.

Ledarskapets utmaning: Vad gör människor när AI gör mer?

Kristina lyfter de stora ledarskapsfrågorna: när ska AI göra jobbet, när ska människan komma in, vem ansvarar för resultatet, och hur ska arbetet kunna spåras? Här blir ledarskap mindre en fråga om kontroll av små detaljer och mer en fråga om ansvar, riktning, struktur och kultur.

Arbetslivet står inför ett större skifte än många inser

Dennis menar att agentisk AI är ett större skifte än den första vågen av generativ AI, eftersom den inte bara gör människor snabbare utan i vissa fall gör att människan knappt behöver utföra själva jobbet alls. Därför blir frågan vad arbetsplatser ska göra med denna förändring, inte bara tekniskt utan organisatoriskt och mänskligt.

Företag som inte tar tag i detta riskerar att bli omkörda

En tydlig slutsats är att många organisationer ännu inte arbetar systematiskt med AI på tre till fem års sikt. Dennis beskriver hur han ofta frågar företag om de har ansvariga, resurser, SWOT-analys och riskanalys kopplat till AI, och att svaret ofta är nej. Kristina konstaterar att de som inte agerar riskerar att bli omkörda, både av nya aktörer och av medarbetare som själva lär sig utnyttja tekniken.

Avslutning och nästa steg

Samtalet avslutas med en inbjudan till AI-dagen i Malmö den 15 april och information om nästa avsnitt av Människan och maskinen den 10 april. Budskapet i slutet är tydligt: detta är inte längre ett sidospår för nyfikna teknikintresserade, utan en fråga som företag, kommuner och organisationer behöver förhålla sig till på allvar.